

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจด้วยชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากล
ตามแนวคิดการสอนแบบโคดายของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2
วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี*

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND SATISFACTION WITH
THE WESTERN MUSIC THEORY TEACHING MODULE ON KODALY'S METHOD FOR
THE 2ND YEAR STUDENTS OF THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL AT
CHANTHABURI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

ธวัชชัย พิชัยยันต์* และ นัฐริกา สุนทรณผล

Tawatthai Pichaiyan and Nuttika soontornanaphol

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University, Thailand

*Corresponding author E-mail: aum.tawatthai01@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับ ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี รายวิชาทฤษฎีดนตรีสากล โดยใช้ชุดการสอน เรื่องทฤษฎีดนตรีสากล ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดการสอนแบบโคดาย 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่ลงทะเบียนรายวิชาทฤษฎีดนตรีสากล จำนวน 60 คน ระยะเวลาการวิจัยภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม จำนวน 10 คาบ คาบละ 50 นาที และได้วัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนทุกคาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากล, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน - หลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลจากการวิจัย พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน คือ 9.65 และ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน คือ 21.18 ซึ่งเมื่อนำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 34.79 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนที่ถูกพัฒนาขึ้น พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล ให้ผลความพึงพอใจสูงสุด คือ ($\bar{X} = 4.63$) ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ ($\bar{X} = 4.11$) อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดการสอน, การอ่านโน้ตดนตรีสากล, ทฤษฎีการสอนแบบโคดาย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

* Received May 19, 2023; Revised June 12, 2023; Accepted July 20, 2023

Abstract

The purposes of this research were as follows: 1) to study the learning achievement of the second - year student in a vocational certificate at Chanthaburi collage of Dramatic Art in the subject of notation theory using a teaching package on the international music notation theory according to Kodaly teaching concepts; and 2) to study the satisfy the student in terms of teaching and learning management with teaching packages for the international music notation theory. This research was the experimental research for 60 students sample on the second semester between January and March that was 10 periods (50 minutes per period). And their achievements were measured every week after school. The research tools were the teaching package on the international music notation theory, pre- learning, post-learning, achievement tests, and satisfaction questionnaire. The results are found that the mean score before learning was 9.65 and the mean score after learning was 21.18. When analyzing the scores of pre-learning and post-learning they are found that the t-value was 34.79. was indicated that the learning achievement after learning was higher than before learning at a statistical significance of 0.05. The satisfaction of the students towards the developed teaching package is found that the results of the overall satisfaction analysis were at the high level ($\bar{X} = 4.41$). When they were considered the classification by aspect, they are found that the measurement aspect was the highest level of satisfaction, ($\bar{X} = 4.63$), at the highest level. The aspect of learning activities was the aspect that was the lowest satisfaction level, which was ($\bar{X} = 4.11$), at a high level.

Keywords: Teaching package, International music notation reading, Kodaly's teaching theory, Learning achievement

บทนำ

หากมองถึงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะทางด้านวิชาชีพศิลปะการแสดง การอนุรักษ์ สืบสาน วัฒนธรรม ประเพณีไทยในจังหวัดจันทบุรี วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีที่มีการจัดระเบียบการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาศักยภาพให้นักเรียนมีประสบการณ์ในด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 414 คน เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น, ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และปริญญาตรี หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์เป็นหลักสูตรวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์และคีตศิลป์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา รวมถึงประสบการณ์ในงานอาชีพด้านนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และคีตศิลป์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจ ภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน และเป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกันด้วยความรักและความสามัคคี (กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม, 2562) วิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ต รหัสวิชา 20300 - 0108 จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ปัญหาที่พบคือ นักเรียนไม่สามารถเข้าใจค่าของตัวโน้ต และไม่สามารถร้องเสียงของตัวโน้ตดนตรีทั้ง 8 ตัวโน้ต ให้ตรงกับระดับเสียง (Pitch) นั่นเป็นเพราะ การเรียนรวมระหว่างนักเรียนสาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ - โขน และสาขาวิชาเอกดนตรีไทย - สากล ทำให้นักเรียนที่เรียนในรายวิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ตมีระดับความรู้ในเรื่องของทฤษฎีไม่เท่ากัน และทำให้นักเรียนที่เรียนวิชาเอกนาฏศิลป์ - โขน เรียนตามเพื่อนที่

เรียนวิชาเอกดนตรีไม่ทัน ทั้งยังไม่สามารถเห็นคุณค่าและการสร้างประโยชน์จากการเรียนทฤษฎี ดนตรีสากล เพื่อพัฒนาทักษะในการเรียนวิชาเอกของตนเอง

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2564 การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทฤษฎีโน้ต ร้องโน้ต อ้างอิงเกณฑ์คะแนนการผ่านที่ 80 % สาขาวิชาเอกนาฏศิลป์ - โขน มีนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 50 ของนักเรียนทั้งสาขา เปรียบเทียบสาขาวิชาเอกดนตรีไทย - สากล มีนักเรียนที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งสาขา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีผลการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ การจัดการเรียนการสอนนั้น สำคัญ ทั้งในด้านของเนื้อหาและกระบวนการจัดการเรียนรู้มีความน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนตอบสนองต่อการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ

ทฤษฎีการสอนดนตรีของนักประพันธ์ชาวฮังการี โซลตันโคดาย (Zoltán Kodály) นักวิชาการทางด้าน ดนตรีและสาขาวิชาอื่น ๆ คือ นักค้นคว้าทางดนตรีพื้นบ้าน นักภาษาศาสตร์ นักการศึกษา นักประพันธ์ และนักปรัชญา ซึ่งหลักการสอนดนตรีของโคดาย คือ การใช้สัญลักษณ์ก่อนการเรียนรู้ตัวโน้ตจริง ด้วยวิธีการเรียนที่สนุก ดู คล้ายการเล่นเกมส์มากกว่าการเรียน มีการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ พัฒนาการของเด็ก โดยเน้นเนื้อหาและการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนจัดเป็นขั้นตอนจากง่ายไปสู่ยาก ทั้งยัง เน้นการร้องเพลงเป็นหลัก (สิขณเศก ยานเดิม, 2558) โคดายมีความเชื่อว่า ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของเด็กที่มีความ สำคัญและควรได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา คือ การฟังดนตรีก่อนแสดงออกในด้านการร้องหรือการเล่น และหลังจากเด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ด้านดนตรีเพียงพอ กิจกรรมด้านการอ่านและเขียนโน้ตดนตรีจึงเริ่ม สอนได้ ลักษณะการสอนที่โดดเด่นของโคดาย คือ การใช้สัญลักษณ์มือในกิจกรรมการสอน การใช้ระบบการอ่าน โน้ตแบบซอล-ฟา (Sol-Fa) สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถทางด้านการอ่าน เขียน และฝึกโสตประสาท ทางดนตรีในเรื่อง จังหวะ ระดับเสียง ทำนอง และการประสานเสียง (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2554)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล โดยใช้แนวคิด การสอนแบบโคดาย นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เนื่องจากปัญหา นักเรียนมีระดับความรู้ในเรื่องของทฤษฎีไม่เท่ากัน จึงพัฒนาชุดการสอนตามแนวคิดการสอนของโคดายที่มีการจัด เรียงลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนจากง่ายไปสู่ยาก มีการจัดกิจกรรมดนตรีที่น่าสนใจ สนุกสนาน เน้นให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีพื้นฐาน และไม่มีพื้นฐานทางด้านทฤษฎีดนตรี ทำให้ชุด การสอนที่สร้างขึ้นสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ต สามารถทบทวนเนื้อหา ความรู้นอกเวลาเรียน นำไปประยุกต์ใช้ และต่อยอดในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี รายวิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ต โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวคิดการสอนแบบโคดาย
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอน ทฤษฎีโน้ต ดนตรี สากล ตามแนวคิดการสอนแบบโคดาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (One - Group Pretest - Posttest Design) ศึกษา เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีการสอนแบบโคดาย
2. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีที่ลงทะเบียนเรียน วิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 60 คน

3. ระยะเวลาการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2566 จำนวน 10 คาบเรียน โดยทำการทดลอง สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน (คาบเรียนละ 50 นาที)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

4.1 ชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล

ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ศึกษาขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทางด้านดนตรี และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการสอนของโซลตันโคดาที่มีวิธีการสอนจากง่ายไปสู่ยาก การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม การเคลื่อนไหวผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ต จากนั้น เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ตามแนวคิดการสอนแบบโคดา จำนวน 10 คาบเรียน การประเมินคุณภาพชุดการสอนทฤษฎีสากลโดยผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีการสอนแบบโคดาจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาคุณภาพชุดการสอนแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยที่ได้ คือ 4.41, S.D. = 0.5 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยที่ได้ คือ 4.41, S.D. = 0.47 ด้านสื่อการสอน ค่าเฉลี่ยที่ได้ คือ 4.33, S.D. = 0.55 และด้านการวัดผล ค่าเฉลี่ยที่ได้ คือ 4.44, S.D. = 0.47 ผลการพิจารณาคุณภาพชุดการสอนทฤษฎีโน้ตสากลโดยภาพรวมทั้งหมด ค่าเฉลี่ยที่ได้ คือ 4.4, S.D. = 0.51 หมายความว่า คุณภาพชุดการสอนทฤษฎีโน้ตสากลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นำชุดการสอนไปทดลอง (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ เนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความยากง่าย จากนั้นนำข้อเสนอมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ได้ชุดการสอนที่มีคุณภาพสมบูรณ์ นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน/หลังเรียน

ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบจำนวน 50 ข้อ นำแบบทดสอบประเมินคุณภาพหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีการสอนแบบโคดาจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ปรับแก้แบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกข้อสอบเหลือ 40 ข้อ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรในการเก็บข้อมูล (Try-Out) เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก จากนั้นคัดเลือกข้อสอบให้เหลือ 30 ข้อ และนำแบบทดสอบทั้ง 30 ข้อไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรในการเก็บข้อมูล (Try-Out) ครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) อ้างอิงสูตรจาก (อนุวัติ คุณแก้ว, 2562) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.7 หมายความว่า มีความเชื่อมั่นได้ค่อนข้างสูง และได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ที่มีคุณภาพสมบูรณ์นำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ รวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 30 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผล จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีการสอนแบบโคดาจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลหาค่า IOC คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 จำนวน 20 ข้อ นำข้อคำถามไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรในการเก็บข้อมูล (Try-Out) วิเคราะห์ผล และดำเนินการปรับปรุง แก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากลที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยต่อไป

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีรายละเอียดของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

5.1 ชี้แจงนักเรียนทราบถึงการใช้ชุดการสอนและข้อตกลงเบื้องต้นในการเรียนการสอนวิชา ทัศนศึกษา เรื่อง ทัศนศึกษา

5.2 ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (Pre - test) ที่ถูกพัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อ 40 นาที

5.3 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ทัศนศึกษา สัปดาห์ละ 1 คาบ รวมทั้งหมด 8 สัปดาห์

5.4 ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (Post - test) จำนวน 30 ข้อ 40 นาที

5.5 ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอน ทัศนศึกษา จำนวน 20 ข้อ

5.6 นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน - หลังเรียน และความพึงพอใจของนักเรียน มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทัศนศึกษา โดยใช้นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป- จันทบุรี ใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample

6.2 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอน ทัศนศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D.$ ของคะแนนรายด้านและรายข้อ

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจด้วยชุดการสอนทัศนศึกษา ตามแนวคิดการสอนแบบโคคายของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน เรื่อง ทัศนศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

คะแนนทดสอบ	ผลการทดสอบ				
	N	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
Pretest	60	9.65	2.57		
Posttest	60	21.18	3.7	34.79	0.000

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 9.65$, $S.D. = 2.57$) หลังจากเรียนด้วยชุดการสอนทัศนศึกษา ตามแนวคิดการสอนแบบโคคายของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนมีค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 21.18$, $S.D. = 3.7$) ซึ่งเมื่อนำผล

การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 34.79 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอน ทฤษฎีโน้ตดนตรีตามแนวคิดทฤษฎีการสอนแบบโคตยาของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ตารางที่ 2 แสดงผลรวมการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหา	4.47	0.72	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.11	0.95	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้	4.42	0.77	มาก
ด้านการวัดผล	4.63	0.6	มากที่สุด
รวม	4.41	0.76	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.76) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.6) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.72) ลำดับต่อไปคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.77) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.95)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดการสอนเรื่องทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนแบบโคตยาของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำไปสู่การอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนด้วยชุดการสอน ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวทางการสอนแบบโคตยาของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า การสร้างชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวคิดทฤษฎีของโคตยา โดยออกแบบให้เริ่มต้นจากเนื้อหาที่ง่ายและเพิ่มระดับความยากขึ้นไปเป็นลำดับ ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ การใช้ระบบการอ่านโน้ตแบบซอล-ฟา (Tonic Sol-fa) หรือการ Move Do โดยสื่อการเรียนรู้มีข้อความเนื้อหาที่ชัดเจน มีภาพประกอบการเรียนในสื่อการเรียนรู้ ซึ่งถึงลักษณะของสัญลักษณ์ และทำทางการปฏิบัติที่ชัดเจนกับกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวไว้ว่า ชุดการสอนเป็นชุดที่ประกอบไปด้วยคำแนะนำสำหรับการใช้บทเรียน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งสื่อการสอน แบบทดสอบหลังเรียนนำมาบรรจุไว้ด้วยกันอย่างเป็นระเบียบ โดยผ่านการวิเคราะห์ระบบ สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523) โดยนำหลักจิตวิทยาใช้ในการออกแบบเพื่อส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนจึงสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4 คือ การเรียนรู้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมประเภทเกม สื่อการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม ใช้การเคลื่อนไหวร่างกายร่วมกับ

การเรียนรู้ในส่วนของการบรรยายค่อย ๆ เพิ่มระดับความยากโดยใช้การร้องโน้ตเพลงร่วมกับการทำสัญลักษณ์มือ เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับจังหวะ ความแม่นยำของโน้ต และระดับเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ และขั้นตอนสุดท้าย การเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับขั้นคูโดยใช้กิจกรรมประเภทเกมสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยการออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีครูดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อประสมประเภทหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน โดยมีระบบการสร้างและการนำสื่อที่มีความสอดคล้องกับรายวิชา หน่วยงานการเรียนรู้หัวข้อ และวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักเรียน เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2528) และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ มูอาซ อับดุลเลาะแม กล่าวว่า ชุดการสอนหมายถึง การผลิตและรวบรวมสื่อผสมต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นอย่างสมบูรณ์ไว้ เป็นชุดสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเนื้อหาเฉพาะ อย่างมีระบบโดยมีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล โดยสามารถนำไปใช้สอนกับนักเรียนกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในท้องถิ่นที่อาศัย และจำเป็นต้องมีคู่มือและแผนการสอน กิจกรรม การวัดประเมินผลต่าง ๆ ในการใช้ชุดการสอน เพื่อช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (มูอาซ อับดุลเลาะแม, 2562)

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวคิดการสอนแบบ โคดาเย ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี มีผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านเนื้อหา ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก โดยทั่วไปแล้วความ พึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุข ดังนั้น ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกดีในการเรียนรู้ (เหนือดวง พูลเพิ่ม, 2560) ซึ่งชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากลนี้ เป็นชุดการสอนที่สามารถสร้างความรู้สึกที่ดี ทำให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียน โดยเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนประเภทเกม เป็นการละลายพฤติกรรมให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก สร้างความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของดนตรีสากล ซึ่งมีความแตกต่างกับกิจกรรมการสอนที่เคยเรียนมา เมื่อผู้เรียนมีความคุ้นเคย และมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ต่าง ๆ ของดนตรีสากล แล้วเริ่มจากเรียนรู้จากทฤษฎีโน้ตจากง่ายไปสู่ยาก ซึ่งผู้เรียนจะรู้สึกว่าการเรียนทฤษฎีโน้ตเป็นสิ่งที่ยากเกินไป หรือเรียนแล้วไม่สนุก ไม่มีความสุข เพราะผู้เรียนสร้างความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ดนตรีไปแล้ว จะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน สามารถปฏิบัติสิ่งที่ได้เรียนได้ดี และอยากที่จะเรียนในเนื้อหาที่มีความยากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วิรุฬ พรรณเทวี กล่าวว่า ความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความคาดหวังกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งของแต่ละบุคคล ถ้าความคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี ก็จะมี ความพึงพอใจมาก ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ (วิรุฬ พรรณเทวี, 2542)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวคิดการสอนแบบโคดาเย ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี พบว่า ชุดการสอนมีความเหมาะสมในการเรียนการสอนระดับวิทยาลัย มีระยะเวลาการสอนที่จำกัดและมุ่งหวังให้นักเรียนเข้าใจทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐานได้ ชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวคิดการสอนแบบโคดาเยนี้สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนที่ไม่มีความรู้ทางทฤษฎีดนตรี สามารถเรียนและเข้าใจในเนื้อหาในเวลาสั้นๆ ได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนทฤษฎีโน้ตดนตรีสากลในระดับมาก สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ มีดังนี้ การใช้ชุดการสอนควรศึกษาคู่มือขั้นตอนต่าง ๆ ในชุดการสอนอย่างละเอียด ปฏิบัติตาม คำแนะนำ สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนก่อน

เริ่มทำกิจกรรม ควรเพิ่มเวลาในการจัดการเรียนการสอนในหน่วยที่ 4 เรื่องชั้นคู่ ซึ่งมีเนื้อหาที่เข้าใจค่อนข้างยาก สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์เรื่องทฤษฎีในดนตรีสากล ระหว่างกลุ่มที่เรียนการสอนด้วยชุดการ และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ และศึกษา วิเคราะห์ และออกแบบกิจกรรมการสอนโดยการเลือกเพลงให้เหมาะสมกับช่วงวัย และความสามารถของนักเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย

เอกสารอ้างอิง

- เหนือดวง พูลเพิ่ม. (2560). การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของชูชูกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการขับร้องและความสามารถในการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). หลักสูตรดุริยางคศิลป์ ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2528). เอกสารชุดการสอนวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารทางการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2554). ทฤษฎีการสอนดนตรี. เรียกใช้เมื่อ 22 เมษายน 2565 จาก <https://suppavit014.wordpress.com>.
- มูอาซ อับดุลละแม. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการเรียนรู้ร่วมกันด้วยชุดการสอนด้วยความ เป็นจริงเสริมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอาหรับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ใน วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรุฬ พรหมเทวี. (2542). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานกระทรวงมหาดไทยในอำเภอ เมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. ใน วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิขณันต์เศก ย่านเดิม. (2558). แนวคิดทฤษฎีการสอนดนตรี. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 19(2), 27-28.
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2562). การวัดและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.